

Бүлүү улуун Тылгыны нэһилиэгийн “Күнчээн” уһуяана

Ийэ кунун быраабынныгар аналлаах
“Кун кубэй ийэлэрбит”
курэх сценарийа

Бэлэмнээтэ: Иванова Ирина Васильевна,

Иитээчи

Сыала-соруга:- төрөшпүттэри түмүү, талааннарын арийыы;

- ийэбэ эйэбэс сыһыаны, убаастабылы иитии, ийэлэринэн киэн тутталларын ситиһии;
- толкуйдуур, айар дьобуру сайыннарыы;
- асчыт ийэлэри өрө тутуу, рецептэри тунэтиһэн астыыр ньыманы элбэтии.

Инники ытыллыбыт үлэ: оҕолор ийэлэргэ анаан хоһоон, ырыа, үнкүү үөрэтэллэр. Ийэлэргэ эрдэттэн биирдии выпечка буһаран аҕалабыт диэн сорудах бэриллэр, астарын рецебин илдэ кэлэллэрэ булгуччулаах.

Туттуллар матырыйаал:эрдэ бэлэмнэммит ыйытыктар, сахалыы ырыалар, проектор, попури музыка, модаҕа туттарга сөптөөх танас-сап, атрибут.

Быт.: Ийэ истиц мичээрэ сырдыктан сырдык,
Ийэ илиитин сылааба туохха да тэцнэспэт.
Кун кубэйийэгэсибэккибэлэхтиэх
Олохпут туугар киниэхэ махтаных...

Утуе кунунэн кунду ийэлэрбит, “Кунчээн” уьуйаан иитиллээччилэрэ!
Бугун биьиги белехпутугэр биир саамай сырдык, кэрэ бэлиэ кун буолла. Ол курдук бастакы президеммит М.Е.Николаев 1993 сыллаагы уураагынан, республикабытыгар Ийэ кунун бэлиэтиибит.

Ийэ диэн дьие кэргэн саамай тутуах, тапталлаах киһитэ буолар. Өссө төгүл ийэлэрбитин эбэрдэлиэбин, кинилэргэ доруобуйаны, дьие кэргэннитигэр өрүү ил-эйэ баар буолуохтун.

Эьигини эгэрдэлииллэр Биьиги кэрэчээн кыргыттарбыт.

«Мамин праздник»

Ийэ кунугэр аналлаах курэги арыллыбытынан аагыагыц.

Мин курэхпит тутулун билиьиннэриэм. Бары билэргит курдук, выпечка буьаран агаллыгыт, рецеба эмиэ баар. Бастакы икки туьумэххэ паранан кыттагыт онтон 3-с туьумэхтэн соготохтуу кыттагыт. Туьумэх аайы параттан биирдии ийэ туораан иьэр. Курэхтэн туорууругар выпечкатын хаалбыт ийэгэ бэлэх уунар.

Иккис туьумэхтэн туораабыт ийэлэр бэйэлэригэр биирдии выпечка хаалларыныахтарын сеп.

Курэги сыаналыага дьууллуур субэ.

Билиьиннэрэбин: профком председателэ. _____, иитээччи.
_____, тереппут _____.

Ытыскыт сылаас тыабынан керсуц бийиги кун кубэй ийэлэрбитин:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

Бастакы туьумэх - «Ырыаны таай». Мин эьиэхэ ырыаны хобоонунан этэбин. Эьиги таайыахтааххыт. Жюрига этэбин – ырыа аата эбэтэр Ырыабыта эбэтэр ыллаан иьитиннэрдэгинэ баал аагыллар.

1. Мин өйбүттэн эн тахсыбаккын,
Сүрэхпиттэн симэлийбэккин
Дууһабын хайдах аймаатын
Олуһун да сөбүбүн. (Игорь Егоров «Билбэтэбим»)
2. Көмүрүө дьэргэлгэн ойуутун
Үөлэскэ инэрэн ииллэбэ
Түүн үөбүн тымныытын таһааран
Дьиэрэнкэй үцкүүлээн эрдэбэ (Варя Максима «Хаарчаана»)
3. Сибэккинэн симэммит
Сахам сирин сайына
Ойуу-бичик оһуордаах
Көбүөрдэрин тэлгээбит (Эрчим «Сардаана»)
4. Дьоллоох Дьокуускай куоратым
Устунан айанныбын
Таксист идэлээх буолааммын
Араас дьоннору таһабын(Петр Николаев «Аатыныйыппатахпын»)
5. Сарсыарда үлэбэр тиэтэйэн
Боруокпун атыллыах буолабын
Кэннибэр ким эрэ айманар
Тэллэхтэн тардыһар сайыһар («Кыракыйкысчааммар» В. Ноев т)
6. Эйигин кытта көрүстүм
Биир үтүө киэһэ
Эйигин кытта билсистим
Биир быстах кэмнэ (Айыы уола «Ньургуйаана»)

7. Сир үрдүгэр баар саамай кыраһыабай
Алааһы көрдөрбүтүн эн миэхэ
Харахпар хатанна ол чуумпу киэһэ
Былыттар быыстарынан ый устара (А.Барашкова «Хоптодор»)
8. Минньигэс амтанын
Санаабын сааһылаатын
Төрүкүтэ суох чинчини
Туора ыраах кыйдаатын (А.Тотонова «Алааддьым»)
9. Куба манан, кырса манан хаар
Көтө-дайа сыыйылар
Уулуссалар, болуоссаттар
Хаар үнкүүтүнэн сырдыллар (Егоровтар «Дьокуускайгахаар түһэр»)
10. Күлэн-оонньоонайдаарсан,
Сэмэлэһэн, хайбаһан,
Күүстээхдьаныарүөрэхтиин
Күрөстэспит күннэрбит («Умнулубатонускылаас»)
11. Ийэбит иһиттэн кэлиэхпититтэн
Ийэбит үтүттэн иһиэхпититтэн
Бүтүмүөххэ күн үтүктэн күлүмнээн
Истин мичээринэн сир олобунсырдатан (Киджа«Бууйабууйа»)

Эбэрдэ номер - _____

Иккис түһүмэх - «Озон сөбүлүүр мультфильмын төһө билэбиний?»
Мин мультитар персонажтарын ааттыбын, эыги мультик аатын таайыахтааххыт. Бу түһүмэх оболорго опрос кэнниттэн ытыллар, бу мультитары олус сөбүлүүллэр эбит. 1 параба үстүү боппурус, жюри таайбыт киһиэхэ баал аабар, эппиэти билбит атын ийэ илиитин уунар.

1. Вуди, Баз Лайтер, Спиралька («История игрушек»)
2. Лео, Донни, Микки («Черепашки-ниндзя»)
3. Эльза, Анна, Олоф («Холодное сердце»)

1. Карен, Сэнди, Патрик («Губка Боб»)
2. Марго, Дрю, Гектор («Гадкий Я»)
3. Дарвин, Пенни, Ричард («Удивительный мир Гамбола»)
1. Фиона, Пряня, Принц Чаминг («Шрек»)

2. Кузя, Мила, Шнюк («Лунтик»)
3. Зума, Кейти, Рокки («Щенячий патруль»)

1. Диего, Мэнни, Сид («Ледниковый период»)
2. Нала, Шрам, Муфаса («Король лев»)
3. Робин, Рейвен, Киборг («Юные титаны»)

1. Маса, Нолик, Пафус («Фиксики»)
2. Мейвис, Деннис, Франкенштейн («Монстры на каникулах»)
3. Теодор, Саймон, Дейв («Элвин и бурундуки»)

1. СкруджМагдак, Билли, Вилли, Дилли («Утиные истории»)
2. Рокфор, Вжик, Гайка («Чип и Дейл спешат на помощь»)
3. Линкольн, Лили, Лана («Мой шумный дом»)

Үһүс түһүмэх – «Имигэс ийэлэр». Биьиги ийэлэрбит олус имигэс үнкүүһүттэр. Эьиги болжомтобутугар – үнкүү күрэбэ. Ийэлэрбитин ынырабыт. Билигин музыка тыаһыба – попури. Араас жанрдартан музыкалар. Дьэ музыканы истэ-истэgit үнкүүлээн көрдөрөбүт. Бу күрэби көрөөччүлэрсаналыахтара, ытыстыаһынан.

Эбэрдэ номер- _____

Төрдүс түһүмэх – «Көрдөөх кэпсээн» - оџобут туһунан биир көрдөөх түгэни кэпсиигит. Жюри тутатына быһаарар.

Эбэрдэ номер - _____

5-с туьүмэх – блиц-ыйытык. «Саха сирин төһөбилэбиний?»

1. Саха сиригэр хас университет баарый? – 1;
2. Таатта улууһун киинэ – Ытык Күөл;
3. Саамай улахан иэnnээх улуус – Өлөөн;

1. Опера уонна балет театра ким аатын сугэрий? – СуорунОмоллоон;
2. Николай Егорович Мординов псевдонима – АммаАччыгыһа;
3. Булуу улууһуттан хас советскай союз геройа баарый? – 3

1. Абый улууһун киинэ – Белая Гора;

2. Полюс холода диэн ханнык улууһу ааттылларый? – Өймөкөөн;
3. Тылгыны нэһилиэгэр бастакы оскуола ханна аһыллыбытай? – Сулгунда;

1. Булуу улууһун баһылыгын толору аата – Сергей Николаевич Винокуров;
2. Кырыыламмыт алмаас туох диэн ааттанарый? – Бриллиант;
3. Уус-Алдан улууһун киинэ-Борогон;

Номер: _____

6-с түбүмэх «Сундуук иһиттэн мода» диэн буолар. Ийэлэрбит кылгаскэмнэ хайдах образ талынан танналарын көрүөхпүт. Тагастарын кэтэн баран манна подиумна хааман-сиимэн көрдөрүөхтэрэ. Дьүүлүүр сүбэ сыаналыыр.

Эбэрдэ номер _____

Түмүк: Дьүүлүүр сүбэ түмүгү таһаарар, ийэлэри наһараадалааһын, анал ааттары инэри, бэлэхтэри туттары.

Быт.: Өссө төгүл күндү ийэлэрбитин, эйэбэс эбээлэрбитин бүгүн биһиги бөлөхпүтүгэр кэлэн дьоро киһэни бэлэхтэбикигэр, киэргэппиккитигэр махтанабыт. Өрүү маннык кэрэ, үтүө мааны майгылаах, сылаас сыһыаннаах дьоллоох-соргулаах Далбар хотуттар буолун. Иэримэ дьиэбит оҕо чугдаарар саһатынан, дьоллоох күлүүтүнэн, миньигэс ас сытынан, дьолунан толору туоллун.!!!